

Lesbrief

Ted van Lieshout

De gemene **moord** op Muggemietje

Uitgeverij Leopold

ISBN 978 90 258 7892 4

www.tedvanlieshout.nl

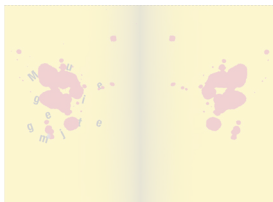
www.leopold.nl | www.kinderboeken.nl

Het boek opent met een gedicht.

Daarna volgt een bladzijde met daarop het woord BAM!

Dit betekent dat het boek wordt dichtgeslagen.

Op bladzijde 8 liggen de letters van het woord MUGGEMIETJE in een plas bloed, die op bladzijde 9 is doorgedrukt, omdat de mug ertussen is geplet.

Op bladzijden 10 + 11 zijn drie kinderen aan het woord.

De bedoeling is dat kind 1 de paarse tekst uitspreekt, kind 2 de groene en kind 3 de blauwe.

Op zijn kop staat een tekst in het wit: dit verwijst naar de onderwijskracht voor de klas. Hij of zij spreekt deze witte tekst uit.

Op de volgende pagina's is het donker. Het boek is in de kast gezet.

De tekst is grijs, hier praten de letters van het boek met elkaar, om en om in groter en kleiner gezette letters.

De tekst kan door verschillende kinderen worden voorgelezen: de grotere letters door het ene kind en de kleinere door het andere.

Is dat onhandig, dan kan de onderwijskracht de grotere tekst voorlezen en een kind de kleinere.

Bij deze pagina's kun je vragen stellen:

— **Hoe laat het boek weten wat het vindt?**

Antwoord: door zijn hoekjes om te vouwen. Is een benedenhoekje omgevouwen, dan bedoelt het boek: nee. Is het een hoekje aan de bovenkant, dan bedoelt het boek: ja.

In het boek staat: 'We staan tussen andere gevangenen in'.

— **Wat wordt daarmee bedoeld?**

Antwoord: de andere boeken in de kast.

— **Waarom zouden boeken die in de kast staan 'gevangenen' genoemd worden?**

Antwoord: boeken in de kast staan dicht. Je kunt ze pas lezen en ze komen pas weer tot leven als ze opengeslagen worden.

Er volgt een bladzijde waar de tekst schots en scheef staat.

De letters gaan liggen om te slapen...

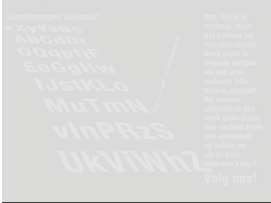

Het is moeilijk om dit te laten voorlezen. De docent zou dit zelf kunnen doen of met de klas bespreken wat er staat.

Kunnen de kinderen uitleggen wat hun gedachten zijn bij wat er staat?

- **Roepen ze ook weleens om een glaasje water als ze in bed liggen?**
- **Hebben ze weleens iemand horen snurken? Hoe klonk dat?**

De volgende ochtend stellen de letters voor om het boek uit de kast te laten vallen.

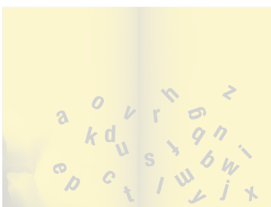
Hoe zou dat in zijn werk gaan? Laat de kinderen met elkaar filosoferen hoe een boek uit de kast kan vallen zonder dat iemand het aanraakt.

- **Waar zouden de letters in het boek moeten gaan staan om het boek zijn evenwicht te laten verliezen?**
- **Komt dat overeen met hoe het in het boek gebeurt?**

Er volgt opnieuw het woord BAM!

- **Wat gebeurt hier? De kinderen hebben vast een idee. Wat zou er gebeuren als het boek uit de kast valt?**

Het boek is weer geel.

- **Wat is er gebeurd? Waarom is het boek geel?**

Antwoord: het ligt open op de vloer, dus er kan licht bij.

- **De letters liggen door elkaar. Hoe kan dat?**

Antwoord: door het vallen zijn alle letters door elkaar geschud.

De dialoog van de letters gaat verder.

Lees voor wat er gebeurt of laat kinderen het doen.

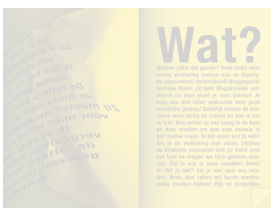
Laat een kind de verklaring voorlezen.

Plotseling is de bladzijde met de verklaring verfrommeld.

- **Wat is er aan de hand?**

Antwoord: het boek laat op deze manier weten het niet eens te zijn met de verklaring.

Ook de ommezijde is verfrommeld.

De letters besluiten het boek te beschadigen. Eerst met een mes. Op de ommezijde is te zien dat het mes door de bladzijde heen is gegaan.

Bespreek met de kinderen waarmee je nog meer een bladzijde kunt beschadigen.

- **Kunnen de kinderen op ideeën komen om papier kapot te maken?**
- **Mag dat eigenlijk wel, een boek beschadigen?**

Er volgen pagina's met alfabetische scheldwoorden.

Laat de kinderen voorlezen hoe de tekst het boek uitscheldt. Er staan

moeilijke woorden bij. Probeer plezier te beleven aan het uitschelden, maar laat de kinderen ook filosoferen over wat de moeilijke woorden betekenen.

Het is natuurlijk altijd mogelijk om, uiteindelijk, op te zoeken, in het

woordenboek of op internet, wat een woord betekent.

— **Kunnen de kinderen zelf ook een potje schelden door te allitereren?**

Uitschelden is leuk, maar nu komt de uitdaging:

— **Kunnen de kinderen ook iets aardigs zeggen tegen iemand met drie woorden die steeds beginnen met dezelfde letter?**

Dit zou eventueel huiswerk kunnen zijn, maar het leukst is misschien om dit klassikaal te doen en de klas te laten beslissen wat de leukste varianten zijn.

Eindig met complimenten, zodat de klas in een positieve stemming is.

Er volgen meer manieren waarop het papier wordt beschadigd. Komen deze manieren overeen met wat de kinderen hadden bedacht?

Er volgen twee bladzijden met scheuren en vervolgens het woord STOP.

— **Wat is hier aan de hand?**

Antwoord: het boek heeft er genoeg van en verscheurt liever zichzelf dan te gehoorzamen.

De letters maken een einde aan de baldadigheid; er volgt opnieuw een dialoog.

De letters gaan op onderzoek uit. Opnieuw zie je de waar de moord op Muggemietje is gepleegd.

— **Hoe noem je de plaats waar een misdaad is gepleegd? In tv-series worden die termen regelmatig genoemd.**

Antwoord: plaats delict. In het Duits heet het: Tatort. In het Engels: crime scene.

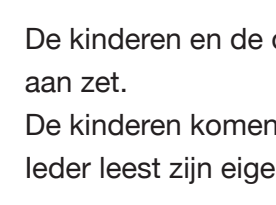
Laat de kinderen de bladzijde goed bekijken.

— **Valt hen iets op?**

Antwoord: de blauwe vingerafdruk.

— **Van wie zou die vingerafdruk kunnen zijn?**

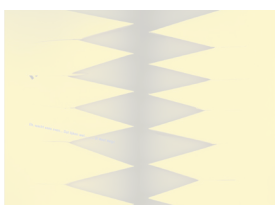
Laat de kinderen erover praten. Waarschijnlijk zullen ze zelf bedenken dat het kind dat in het begin van het verhaal de blauwe tekst uitsprak, de vingerafdruk heeft achtergelaten. De tekst geeft uiteindelijk uitsluitel.

De kinderen en de onderwijskracht uit het begin van het verhaal zijn weer aan zet.

De kinderen komen al kletsend de klas binnen en de tekst roept: Hallo! Ieder leest zijn eigen rol.

Op de bladzijde ernaast is het woord 'schaar' bezig.

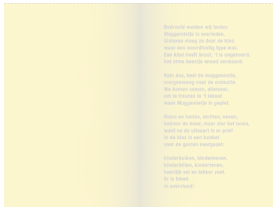
— **Kunnen de kinderen al zien wat er gebeurt?**

Op de volgende twee bladzijden is het duidelijker!

— **Wat gebeurt hier?**

Antwoord: het boek en de letters hebben samengewerkt: ze hebben samen een muil met scherpe tanden gemaakt en het kind dat de blauwe tekst uitsprak wordt opgegeten!

Dat wordt duidelijk uit de volgende twee bladzijden: HAP! SLIK! WEG!

Er volgt een lege bladzijde en vervolgens weer een gedicht. Daarin wordt meegedeeld dat Muggemietje is overleden.

Lees het voor op ernstige toon.

- **Weten de kinderen wat er gebeurt als iemand is overleden?**
- **Heeft iemand wel eens een brief gezien waarin wordt bekendgemaakt dat iemand dood is? Hoe ziet zo'n brief eruit? Zat er een zwart of grijs randje omheen? Stond er een kruis op? Wat staat er meestal in zo'n brief?**
- **Zijn er kinderen die wel eens een uitvaart hebben meegemaakt? Hoe was dat?**

Was het in de kerk, geen kerk, crematorium of uitvaartcentrum? Was er een receptie met condoleren na afloop? etc. Het is niet de bedoeling in te gaan op verdrietige verhalen over dode familieleden, maar dat hoeft ook niet uit de weg gegaan te worden. Ook gestorven huisdieren kunnen aan de orde komen.

- **Wat stáát er eigenlijk in dit overlijdensbericht? Zijn er woorden die uitgelegd moeten worden? Crematie, muggennatie, uitvaart, banket.**

Na de uitvaart is er pret? Hoezo? De stemming is toch altijd bedrukt? Er staat dat in de klas een banket is neergezet.

- **Wie of wat zou daarmee bedoeld zijn?**

Antwoord: de kinderen zelf!

Op de volgende bladzijde is een zwerm muggen te zien.

- **Wat komen die muggen doen?**

Antwoord: de muggen komen bloed drinken bij de kinderen.

Op de laatste bladzijden van het boek wordt een bladzijde verfrommeld en volgt opnieuw het woord BAM!

- **Wat is hier aan de hand?**

Antwoord: de letters hebben het boek onterecht beschuldigd. De tekst maakt excuses.

Het boek verfrommelt die bladzijde om aan te geven dat de beschuldiging onterecht was, want de dader was een kind.

Maar het is uiteindelijk toch het boek zelf dat zichzelf dichtslaat!

- **Dus... Is het boek écht onschuldig of niet?**
- **Wie heeft Muggemietje vermoord: het kind of het boek? En Waarom?**

WEETJE

Alleen vrouwelijke muggen steken. Dat doen ze alleen als ze in verwachting zijn van kleine muggen. Zijn ze dat niet, dan zijn ze vegetarisch.

Een muggenbult jeukt door een beetje antistollingsmiddel dat een vrouwtjesmug inspuit. Dat doet ze om ervoor te zorgen dat het bloed niet meteen stolt (een korstje probeert te vormen). Als een mug ongestoord bloed kan blijven drinken, zuigt ze dat antistollingsmiddel ook weer op en wordt een muggenbult minder groot en jeukt-ie ook niet zo erg. Eigenlijk is het dus het best om een drinkende mug maar niet te storen. Jaag je haar weg, dan krijg je meer jeuk. De kans is dan ook groot dat ze op een ander plekje opnieuw begint!

